

Akademické gymnázium

Nostrifikační okruhy ze zeměpisu 2023/2024

1. **Vesmír a sluneční soustava, tvar, velikost Země a pohyby Země, kartografie; stavba Země, litosféra, endogenní síly a exogenní síly a jejich vliv na Zemi**
  - vznik a vývoj vesmíru - teorie, základy současných poznatků o vzniku vesmíru, sluneční soustavy a Země; tělesa sluneční soustavy; tvar a velikost Země, pohyby Země a jejich důsledky na život na Zemi; pásmový a místní čas – časová pásma; slapové jevy (dmutí) – příliv a odliv, zatmění Slunce a Měsíce
  - geologická stavba Země – jednotlivé sféry, zemská kůra – složení a typy; litosféra Země – vymezení, pohyby litosférických desek a jejich důsledky; endogenní síly Země + příklady jejich vlivu na Zemi
2. **Atmosféra, hydrosféra, biosféra a pedosféra Země**
  - složení atmosféry, vertikální členění atmosféry, počasí, podnebí, podnebné pásy Země, globální změny klimatu
  - vodstvo pevnin – řeky, jezera, umělé vodní nádrže, podpovrchové vody; světový oceán – členění, vlastnosti mořské vody, pohyby mořské vody
  - vymezení biosféry, výšková stupňovitost v krajině, biomy, člověk a jeho zásahy do přírodních krajin, ohrožení biosféry
  - vymezení pedosféry, složení půdy – základní složky půdy, základní typy a druhy půd, půdotvorní činitelé, nebezpečí ohrožující půdu, význam půd pro život na Zemi
3. **Obyvatelstvo světa + sídla; světové hospodářství**
  - rozmístění obyvatelstva na Zemi, demografická revoluce, nejlidnatější státy světa a prognózy do budoucnosti, migrace; skladba obyvatelstva – lidské rasy, náboženství, národy
  - vymezení jádrových oblastí, globální velkoměsta, globalizace, periferní oblasti
  - sektorová struktura světového hospodářství – zemědělství, těžba, průmysl, doprava, služby, cestovní ruch
4. **Angloamerika (USA, Kanada)**
5. **Latinská Amerika (státy ostrovní, pevninské střední a jižní Ameriky se zacílením na Mexiko, Kubu, Brazílii, Argentinu a Venezuelu)**
6. **Islámská Afrika (severní Afrika, státy Sahelu), státy západní a jihozápadní Asie (Turecko, Írán, Izrael, S. Arábie, SAE, Sýrie)**
7. **Subsaharská Afrika (státy J, Z, V a stř. Afriky)**
8. **Austrálie a Oceánie**
9. **Státy jižní Asie (Afghánistán, Pákistán, Indie, Bangladěš) a jihovýchodní Asie (státy pol. Zadní Indie, Indonésie, Filipíny)**
10. **Státy východní Asie (Japonsko, J. Korea, S. Korea, Čína) a střední Asie (Kazachstán, Uzbekistán, Turkmenistán, Tádžikistán)**

- 11. Státy severní Evropy (Island, Norsko, Švédsko, Finsko, Dánsko) a Pobaltí; státy západní Evropy (VB, Francie, Benelux)**
- 12. Státy jižní Evropy (Portugalsko, Španělsko, Itálie, Řecko) a JV Evropy (Slovensko, Chorvatsko, Srbsko)**
- 13. Státy střední Evropy (Maďarsko, Slovensko, Rakousko, Švýcarsko, Polsko) a alpské země (Německo, Rakousko, Švýcarsko)**
- 14. Státy východní Evropy (Ukrajina, Bělorusko, Moldávie); Ruská federace**
- 15. Česká republika – přírodní poměry, socioekonomická charakteristika**
  - charakteristika přírodních podmínek – povrch, vodstvo, podnebí
  - socioekonomická charakteristika – obyvatelstvo, rozmístění, skladba; ekonomická charakteristika

U témat z regionální geografie č. 4 - 14 doporučujeme následující postup: Vymezení zadaných regionů, jejich charakteristika z pohledu fyzické geografie (horizontální a vertikální členění, podnebí, hydrologické poměry, vegetace a půdy) a z geografie socioekonomické (obyvatelstvo, sídla, hospodářství, případně politická situace).

Základní a doporučená literatura

1. Kolektiv ČGS (2016): *Zeměpis České republiky – učebnice pro SŠ 3. vyd.* Praha, nakl. ČGS, 96 s., ISBN 978-80-86034-93-5.
2. BIČÍK, I., ANDĚL, J. a T. MATĚJČEK (2019): *Makroregiony světa – regionální geografie pro gymnázia 2.vyd.* Praha, nakl. ČGS, 168 s., ISBN 978-80-87476-02-4.
3. Kolektiv ČGS (2020): *Příroda a lidé Země – učebnice zeměpisu pro SŠ 3. vyd.* Praha, nakl. ČGS, 135 s., ISBN 978-80-86034-92-8.
4. Kolektiv Kartografie Praha (2020): *Školní atlas světa 5. vyd.* Praha, Kartografie, 183 s., ISBN 978-80-7393-486-6.
5. Kolektiv Kartografie Praha (2021): *Česko – školní atlas 5. vyd.* Praha, Kartografie, 36 s., ISBN 978-80-7393-510-8.